

Het 28^e SEOB-bulletin gaat in op recente economische ontwikkelingen in Suriname. SEOB is een onafhankelijke instantie, opgericht op 1 juni 2023, met als hoofddoel het monitoren van het IMF-programma. Sinds de afronding van het IMF-programma richt de SEOB zich op het monitoren van de belangrijkste macro-economische indicatoren en het adviseren van de regering en belangrijke stakeholders. De gebruikte prestatie-indicatoren zijn gebaseerd op internationaal gebruikte standaarden. Op onze website – www.seob.sr – worden statistieken regelmatig overzichtelijk gepresenteerd.

Belangrijkste ontwikkelingen

- De inflatie (jaar-op-jaar) vertraagde in januari 2026 en bereikte 11,0%.
- In januari 2026 werd de Surinaamse dollar iets sterker ten opzichte van de Amerikaanse dollar en de euro.
- De economische bedrijvigheid steeg naar 1,5% in september 2025, veroorzaakt door een sterke bijdrage van de bosbouw- en constructiesectoren.
- De basisgeldhoeveelheid (SRD-component) nam af met 0,6%, vanwege het feit dat de centrale bank liquiditeit uit de markt haalde via openmarktoperaties en valutaveilingen.
- De liquiditeitsmassa (SRD-aandeel) groeide met 0,7% in januari 2026.
- De internationale reserves namen toe met 3,1% en kwamen uit op USD 1,6 miljard in januari 2026. Dit komt neer op een importdekking van 7,4 maanden.
- De financiële positie van de overheid blijft kwetsbaar door een overwegend negatieve primaire rekening (tekort van SRD 511,6 miljoen in november 2025).
- De staatsschuld blijft enorm, maar daalde naar 118,8% van het BBP, substantieel hoger dan de benchmark van 60%.
- De leen- en spaarrentes namen licht af: leenrentes met 0,2 procentpunt en spaarrentes eveneens met 0,2 procentpunt.
- Banken bleven financieel sterk met een solvabiliteitsratio van 20,0%, ruim boven de vereiste 10%. Niet-renderende leningen (NPL's) daalden licht naar 2,8%, wat betekent dat gezinnen en bedrijven hun leningen iets beter terugbetalen.

Niet-continueren AML-PIU roept zorgen op over continuïteit Surinaams AML-CFT-beleid

Met het stopzetten van de werkzaamheden van de Anti-Money Laundering Project Implementation Unit (AML-PIU) is een belangrijke schakel in de Surinaamse strijd tegen witwassen en terrorismefinanciering weggevallen. De AML-PIU heeft in de afgelopen jaren aantoonbaar verdienstelijk werk verricht en heeft in nauwe samenwerking met de National Anti-Money Laundering Commission (NAMLAC) en andere stakeholders een cruciale bijdrage geleverd aan het voorkomen dat Suriname door de Caribbean Financial Action Task Force (CFATF) zou worden geblacklist.

De AML-PIU werkte nauw samen met de Anti-Money Laundering Steering Council (ASC) en was verantwoordelijk voor de uitvoering van besluiten van de ASC aangaande de National Risk Assessment (NRA). In dit verband werkte de unit eveneens nauw samen met de NAMLAC en andere nationale en internationale partners.

De taakstelling van de AML-PIU omvatte onder meer:

- Een inventarisatie maken van te nemen stappen in het kader van de uitvoering van besluiten van de ASC;
- Relevante documentatie vergaren en onderzoek verrichten naar aangelegenheden die direct en indirect betrekking hebben op anti-money laundering en de bestrijding van terrorismefinanciering;
- Nationale en internationale trends en typologieën vastleggen en die ter kennis brengen van nationale stakeholders;
- Een platform creëren voor actoren in de publieke en private sector ter bevordering van overleg en informatieverstopping c.q. -verwerving;
- Het in samenspraak met vaktechnische ministeries (doen) voorbereiden van de noodzakelijke wetgeving in het kader van de uitvoering van besluiten van de ASC;
- Het periodiek schriftelijk en mondeling verslag uitbrengen aan de Anti-Money Laundering Steering Council (ASC) over de verrichtingen en de verkregen resultaten.

De AML-PIU is blijven functioneren tot juli 2025, waarna door beleidsmakers geen gebruik meer is gemaakt van de binnen de unit opgebouwde expertise en institutionele kennis. Uit verzamelde informatie is ook gebleken dat de ASC sindsdien geen bijeenkomsten meer houdt met publieke en private stakeholders. Ook over de voortgang van het meerjarenplan, het strategisch AML-plan voor Suriname, is sindsdien zeer weinig bekend.

Deze ontwikkeling komt op een moment dat Suriname zich dient voor te bereiden op de vijfde evaluatieronde van de CFATF in 2026 en 2027. In deze ronde zal de nadruk in het bijzonder worden gelegd op de daadwerkelijke handhaving (enforcement) van wet- en regelgeving. Door middel van analyse van data en praktijkvoorbeelden zal een oordeel worden gevormd over de effectiviteit van het Surinaamse AML-CFT-systeem.

Het wegvallen van de AML-PIU en de verminderde activiteit van de ASC kunnen de coördinatie, monitoring en voortgang van noodzakelijke hervormingen bemoeilijken. Juist in de aanloop naar de volgende evaluatieronde is een goed functionerend, inter-institutioneel platform van essentieel belang om te waarborgen dat Suriname de ingezette vooruitgang bestendigt en internationale compliance-standaarden blijft naleven.

Recente economische ontwikkelingen

Economische bedrijvigheid¹

De economische bedrijvigheid in Suriname toonde in september 2025 een lichte verbetering. De Monthly Economic Activity Index (MEAI) registreerde een groei van 1,5%, een bescheiden stijging ten opzichte van de gereviseerde 1,4% in augustus 2025. Deze groei weerspiegelt een herstelbeweging die met name zichtbaar is in de bouw- en handelsgerelateerde sectoren, en past in de voorzichtig positieve trend die zich over de afgelopen kwartalen aftekent.

De groei werd hoofdzakelijk gedragen door de groot- & kleinhandel en de constructiesector. De handelssector droeg 2,0 procentpunt bij, aangedreven door een opvallende stijging van de bouwmaterialenverkoop met 28%. De constructiesector voegde daar nog eens 1,2 procentpunt aan toe, ondersteund door een toename van de

¹ Bron: CBvS Monthly Economic Activity Index.

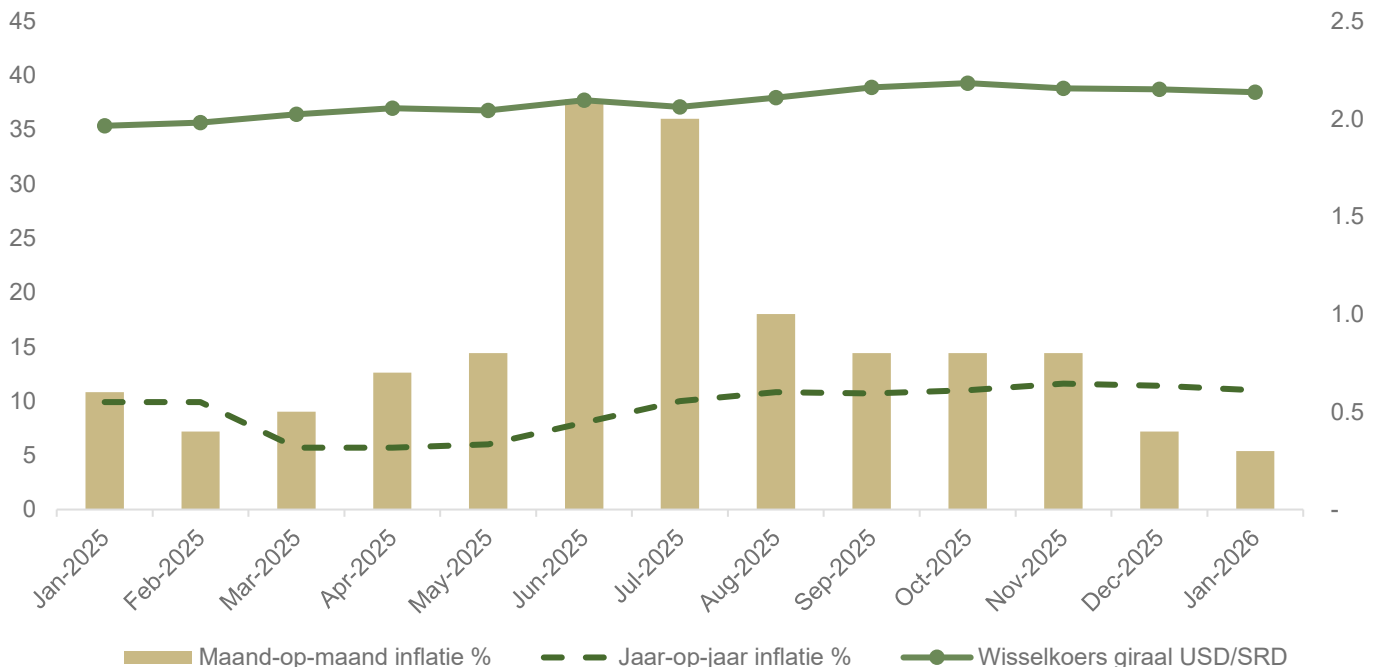
import van constructiematerialen met 12%. Dit duidt op aanhoudende bouwactiviteit, vermoedelijk gevoed door zowel private als publieke investeringen. Tegelijkertijd zorgde de industrie & fabricage voor een rem op de groei van 2,1 procentpunt, als gevolg van een scherpe daling van de goudproductie met circa 29%. Die daling is toe te schrijven aan een lagere verwerkingscapaciteit en verminderde ertskwaliteit in de grootschalige mijnbouw, aangevuld met een forse afname van de goudexporten vanuit de kleinschalige mijnbouw — wat vermoedelijk te maken heeft met smokkelpraktijken. Deze terugkerende kwetsbaarheid in de mijnbouwsector benadrukt hoe sterk de economische prestaties van Suriname nog altijd afhankelijk zijn van één sector, en benadrukt de urgentie van bredere economische diversificatie.

Inflatie en wisselkoers

De jaar-op-jaar inflatie in 2025 kwam neer op 11,4%. In januari 2026 daalde de inflatie verder tot 11,0%, een daling van 0,4 procentpunt ten opzichte van december. Hoewel de inflatie lager ligt dan in de piekjaren 2021–2023, blijft het prijsniveau hoog en merken huishoudens de druk op hun koopkracht nog steeds.

De USD-wisselkoers apprecieerde verder in januari 2026, waarbij de SRD aan waarde toenam ten opzichte van de Amerikaanse dollar van SRD 38,7 naar SRD 38,4. Tegelijkertijd apprecieerde de SRD met 0,7% tegenover de euro, waarbij de koers een lichte daling vertoonde van SRD 45,4 naar 45,0. Deze bewegingen sluiten aan bij internationale USD-Euro koersontwikkelingen en weerspiegelen de importafhankelijkheid en beperkte marktdiepte van de Surinaamse valutamarkt.

Figuur 1. Wisselkoers en inflatie

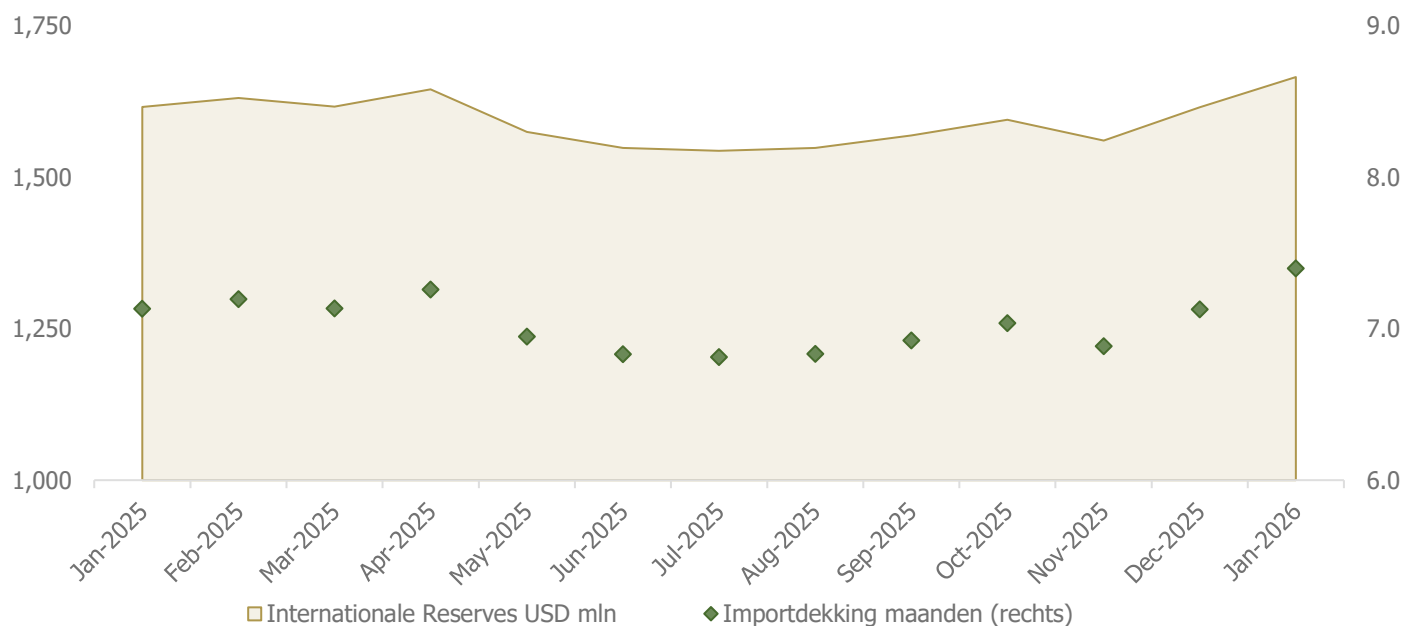

Bronnen: ABS en CBvS.

Monetaire ontwikkelingen

De SRD-component van de basisgeldhoeveelheid nam af in december 2025 met 0,2% en in januari 2026 met 0,6%, vanwege het feit dat de centrale bank liquiditeit uit de markt haalde via openmarktoperaties en valutaveilingen. Het SRD-aandeel van de liquiditeitsmassa groeide met ongeveer 2,9% in december 2025 en met 0,7% in januari. Deze groei kan in belangrijke mate toegeschreven worden aan een toename van de post "Overige", terwijl de private sector en de overheid een negatieve bijdrage leverden. In januari 2026 daalde de totale SRD-kredietverlening met 0,7%. Deze ontwikkeling was het gevolg van een afname van de kredietverlening aan zowel de overheid als de private sector.

Figuur 2. Internationale Reserves en Importdekking

Bron: CBvS.

Internationale reserves

In januari 2026 namen de internationale reserves verder toe met 3,1% en weerspiegelden zij een importdekking van circa 7,4 maanden. Het totaalbedrag aan reserves – inclusief de "ringfenced" reserves van de commerciële banken – bedroeg in januari USD 1,6 miljard, waarmee de externe positie van Suriname sterk blijft, met een importdekking ruim boven de internationale benchmark van drie maanden. Het blijft essentieel de reservepositie nauwlettend te monitoren, aangezien deze een belangrijke rol speelt bij het waarborgen van wisselkoersstabiliteit, het opvangen van externe schokken en het behouden van vertrouwen in het macro-economisch beleid.

Overheidsfinanciën

De financiële positie van de overheid blijft precair, met structureel aanhoudende tekorten. De primaire rekening noteerde in november 2025 een tekort van SRD 511,6 miljoen (tekort totale rekening: SRD 967 miljoen). Vooruitkijkend naar de laatste maanden van 2025 blijft de financiële positie van de overheid kwetsbaar. De aanhoudend negatieve primaire balans wijst op structurele druk op de begroting. Gezien de seizoensgebonden uitgaven bestaat het risico dat het tekort in de komende maanden opnieuw toeneemt, waardoor de begrotingsruimte van de overheid beperkt blijft. Een stijging van de operationele uitgaven kan inflatoire druk veroorzaken, met name wanneer daar geen toename in productie tegenover staat.

Staatsschuld

In januari 2026 nam de schuldquote – de staatsschuld als percentage van het BBP – af ten opzichte van de voorgaande maand. Volgens de internationale definitie nam deze af naar 118,8%. Een schuldquote boven 60% van het BBP ligt ver boven internationaal gangbare normen voor vergelijkbare economieën. De omvang van de staatsschuld wijst op een verslechtering van de fiscale positie, hogere rentelasten, toenemende inflatierisico's en een grotere kwetsbaarheid voor externe schokken. Hierdoor kan de macro-economische stabiliteit onder druk komen te staan.

Bankensector

Zowel de gemiddelde leenrentes als de spaarrentes zijn licht gedaald ten opzichte van december 2025, met 0,2 procentpunt naar respectievelijk 14,1% en 6,7%. De daling van de leenrente kan mogelijk hebben bijgedragen aan de groei van de private SRD-kredietverlening, wat onder meer tot uiting komt in een toename van de kredietverstrekking aan huishoudens. De groei in de private SRD-kredietverlening werd voornamelijk teweeggebracht door de sector *Overige*, gevolgd door de sector Handel en de woningbouwsector. Bij de USD-kredietverlening waren de voornaamste sectoren de handelssector en de dienstverleningssector.

De solvabiliteitsratio in de bankensector nam in december af naar 20,0% en blijft ruim boven de CBVS-benchmark van 10%, wat wijst op een sterke kapitaalpositie van de commerciële banken. De bruto niet-renderende leningen (NPL's) daalden verder naar 2,8% (november 2025: 2,9%); een teken dat kredietnemers beter aan hun schuldaflossingen kunnen voldoen. De combinatie van een sterke kapitaalpositie en een dalende NPL-ratio duidt op een robuuste en veerkrachtige bancaire sector, met een verbeterde kredietkwaliteit en voldoende buffers om risico's op te vangen.

SEOB Aanbevelingen

De Surinaamse economie blijft kwetsbaar. Hoewel de jaarinflatie recent licht afnam, blijft het prijspeil hoog en vormen de overheidstekorten aanhoudende risico's voor de macro-economische stabiliteit.

De SEOB vraagt aandacht voor de hoge overheidssubsidies, met name voor elektriciteit. Daarnaast pleiten wij voor de verdere versterking van het sociaal vangnet en van transparantie- en anticorruptiecontrolemechanismen, vooruitlopend op de enorme toename van inkomsten uit de verkoop van offshore olie. De SEOB pleit voor het versterken en operationaliseren van cruciale instituten zoals het Spaar- en Stabilisatiefonds (SSFS), en voor de introductie van een vijfjarig overheidsfinancieel plan met uitgavenplafonds en een houdbaarheidsdoelstelling voor de totale staatsschuld. Ondanks de nijpende ontwikkelingsbehoeften zullen de autoriteiten de uitgaven zeer zorgvuldig moeten beperken. SEOB benadrukt dat het versterken van instituten noodzakelijk is om de macro-economische stabiliteit te bevorderen.

De SEOB beveelt verder aan:

- Het behouden van de AML-PIU, omdat in de aanloop naar de volgende evaluatieronde een goed functionerend interinstitutioneel platform van essentieel belang is om te waarborgen dat Suriname de ingezette vooruitgang bestendigt en internationale compliance-standaarden blijft naleven.
- Strikte fiscale discipline is essentieel om de bereikte stabiliteit te behouden en het herstel duurzaam te verankeren.
- Meer fiscale transparantie en een duidelijke fiscale visie.
- Een samenhangend middellangetermijnkader voor belastingbeleid.

- Inkomsten verbreden via een regime vergelijkbaar met het RIGI-model (Surinaamse versie van de investeringswet). Hierbij is een modern investeringskader van belang om nieuwe en stabiele vreemdevaluta-inkomsten aan te trekken.
- Om de cyclus van overheidstekorten, inflatie en wisselkoersdruk te doorbreken, is een samenhangende strategie nodig die fiscale consolidatie combineert met structurele hervormingen en gerichte economische verbreding.
- De overheidsbegroting dient een geïntegreerd overheidsbeleid weer te geven waarin ministeries een verdienmodel koppelen aan hun ministerie.
- Ter versterking van de overheidsfinanciën beveelt de SEOB aan om niet-strategische, verlieslatende staatsbedrijven die enorme subsidies vereisen, transparant af te stoten naar de private sector.
- Het afkondigen van de aanbestedingswet is noodzakelijk om transparantie en duidelijke regels bij overheidsopdrachten en -aanbestedingen te waarborgen en kosten te beheersen.
- Het versterken en behouden van internationale reserves vereist exportgroei en investeringsbevordering. Economische diversificatie buiten de mijnbouw, met nadruk op de agrarische sector, inclusief visserij en landbouwverwerking, diensten en (eco)toerisme, is daarbij cruciaal.
- De overheid en het bedrijfsleven dienen op korte termijn gezamenlijk een productie- en exportgroei-strategie samen te stellen ter bevordering van investeringen en export.
- Het intensief monitoren van inflatie en het beschermen van kwetsbare groepen vraagt om doelgerichte sociale programma's.
- Actief schuldmanagement is noodzakelijk gezien de hoge schuldquote.
- Het opbouwen van human capital bij sleutelinstellingen zoals de Belastingdienst, de Douane en ministeries moet onafhankelijk en duurzaam worden geborgd.
- Verbeterde (digitale) belastinginning en effectievere heffing van invoerrechten zijn nodig om het tekort terug te dringen.
- Afstemming tussen begrotings- en monetair beleid is essentieel om inflatoire druk te beperken en de SRD te stabiliseren. Het waarborgen van de onafhankelijkheid van de centrale bank, conform de Centrale Bankwet 2022, blijft daarbij een prioriteit.
- Het bewaken van de financiële stabiliteit vraagt om verantwoord kredietbeleid bij banken, met nadruk op kredietverlening aan het MKB en huishoudens, zonder de buffers te verzwakken. De hoge leenrentes vormen momenteel een rem op investeringen.
- Het herstel van vertrouwen vereist consequent beleid en heldere communicatie over de sociaaleconomische strategie voor de komende jaren.
- Een grotere focus op de NRA is van belang ter bescherming van de integriteit van het financiële stelsel om witwassen en terrorismefinanciering te voorkomen, waardoor vertrouwen, investeringen, financiële inclusie en duurzame groei van de economie als geheel worden bevorderd.